

Debatt

Kronikker og replikker sendes til **debatt@vg.no**. Leserinlegg til **sidet@vg.no**. Hovedkronikk: 4500 tegn. Replikk: 3000 og 1500 tegn. Alle innlegg blir vurdert i løpet av en uke, og alle får svar **22 00 00 00**.

E-POST

Send ditt innlegg til **debatt@vg.no**

SKRIV

Send ditt innlegg til VG, Akersgaten 55, 1185 Sentrum, 0107 Oslo

SMS

Send ditt innlegg med kodeord «**sidet**» og din mening til: 2200

- Navn og adresse må oppgis på innsendte innlegg, også når navnet ikke skal i avisen.
- Innlegg med angrep på privatpersoner må signeres med fullt navn.
- Vi forbeholder oss rett til å kutte i manuskriftene, og innsendte manuskripter blir ikke returret.

SITATET

Når det gjelder etikk, satser vi på advokat Per Danielsen

Ansvarlig redaktør Trygve Hegnar i Finansavisen.

KLIPPET

Hardanger kan gi et nytt Alta-oppør. Flere tusen mennesker har meldt seg til å bruke sivil udyktighet mot høy-spenstmaster ved Hardangerfjorden. Politiansatte trekker paralleller til Alta-aksjonen, og krever samvittighetsfrтак. Til sammen 16 000 mennesker har skrevet under på å ikke akseptere regjeringens vedtak.

www.bt.no

FOLKET MENER

Deilige Danmark

Jeg har akkurat vært på ferie i Danmark og overgangen fra Norge til Danmark har gått meg et aldri så lite kultursjokk. Danskerne har fantastiske motorveier/stamveier, veiene er brede og farten er høy. Mange steder er det 130 km/t og trafikken flyter fint. Danskerne har også pene byer uten masse søppel og det aller meste er velstelt og pent. Mange småbyer har gratis parkering og det eneste man trenger er en liten urskive i vinduet - enkelt og greit. Ferietilbudet i Danmark er også mye bedre. Etter å ha vært i Danmark en stund kommer jeg til Norge og der er farten 60-70 km/t på stamveien. Køene er lange og jeg kan lese i avisene om motelykker, utforkjøring og folk som mister livet i trafikken. Danskene

Foto: GORAN BOJUN

er rett og slett mye finlere enn oss. Her på bjergene må vi ta til takke med en rødgrønn regjering som ønsker å legge ned oljeanæringen og som driter i samferdsel. Det hele fortøner seg som en tåpelig jeg kan lese i avisene om motelykker, utforkjøring og folk som mister livet i trafikken. Danskene

Silas.vgd.no

SMS-INNLEGG

Statssekretær i Olje- og energidepartementet, Sigrud Hjørnegård, har en utrolig arrogant holdning til folks reaksjoner på avgjørelsen om kraftledninger gjennom Hardanger. «Det blir ikke snakk om noen ny vurdering, saken er avgjort», sier hun, så vi nesten kan se nesa i været. Og i likhet med de fleste departementsansatte glemmer hun at det er hun som skal jobbe for oss, og ikke omvendt. Vi vil ikke ha kraftlinjene der! Dette er bestemt over hodet på oss. Vi fortanger en ny vurdering, på reell grunnlag - og for valgene i 2011 og 2013. Unni, Drammen

Et lite komplement til Bjarne Håkon Hanssen (blide), Du er nok en god familiemann, som sørger for deg og dine. Vidar, Honefoss

Tipper at Navarsete ikke sitter i lottussling akkurat etter all kritikken som har kommet mot henne i det siste. Kanskje må vi betale for stressmessige også? Mona, Lilestrøm

Viledende hemmeligheter

- At informasjon er gradert betyr ikke at den er sann
- Hemmeligstempling er et maktmiddel
- Journalister må lese Wikileaks med kritisk blikk

Mediene har kastet seg over de graderte dokumentene på Wikileaks. Noen av oppslagene viser hvilke tolkningsproblemer som lett oppstår for et utrent øye. Det første man må ha klart for seg er at det ikke er noen sammenheng mellom at informasjon er gradert og at det er sant. Hvorvidt man graderer dokumenter, er som oftest basert på metoden som er brukt til å innhente informasjonen. Og i noen tilfeller graderer etterrettingsfolk simpelthen for å gjøre seg selv viktige. Det tar seg bedre ut om det man skriver er Hemmelig, og ikke bare Begrenset.

Helge Luras, Rådgiver, Nupi

begnelsen «etterretninger» og som blir hemmeligstempelt i Afghanistan?

Råmateriale

I realiteten er alt en hvilken som helst afghaner sier til en ISAF-soldat i Afghanistan, gradert informasjon – så lenge det blir rapportert videre i det militære systemet. Og siden vestlige soldater vel så godt som ingen ting om Afghanistan, blir de fleste rapportert. De etterrettingsrapportene som blir produsert i krigssoner som Afghanistan inneholder derfor en herlig blanding av sant og usant, rykter, desinformasjon og annenhånds beretninger.

Det er analytikerens jobb å sile informasjonen, sammenholde den med andre kilder, se etter mønstre, vurdere kildens troverdighet over tid og så videre. Det aller mest man kommer over er helt verdiløst eller rent oppspinn, men kan likevel bli gradert som Hemmelig.

Stempelmakt

Etterrettingsfolk og maktbævere med tilgang til gradert materiale har selv bygd opp under myten om sammenheng mellom hemmeligstempling og sannhetsgehalt. Det er selvfølgelig et maktmiddel. «Det er som vi sier, men vi kan dessverre ikke fortelle dere hvorfor. Det er hemmelig!». Diskusjon slutt. PST bruker denne metoden til å få forlenget varetekstfengsling i den pågående terrorkampen. Bush-administrasjonen forsøkte seg på det samme for å skaffe oppløsning om å invadere Irak i 2003.

Sjefen for ISAFs etterrettingsarbeid, general Michael Flynn, uttalte nylig at avisartikler var mer nyttige enn de informasjonene hans egne folk samlet inn på bakken i Afghanistan. Slik opprikkighet er sjelden vare i etterrettingsbransjen. De lekkede dokumentene viser imidlertid at han har et poeng.

Hva er det da som går under

DE RØDGRØNNE

● **As Knut Roger Andersen** skrev i VG 28. juli at det var underlig at folk kunne være mistroiske med regjeringen, når det går så mye bedre med Norge enn mange andre land. ● **Høyre mener regjeringen styrer landet i føll retning på mange områder.**

Michael Tetzschner, Stortingsrepresentant (H)

LEKKASJER FRA AFGHANISTAN: Julian Assange, journalist og redaktør av Wikileaks, taler under Oslo Freedom Forum i april. Foto: SCANPIX

etterretning kommer på sporet av kontakter mellom Taliban og ulike pakistanske ekstremister. Tjonn har ikke engang tatt seg bryet med å lese dokumentene der Gul er nevnt. Han referer bare til «dem som har gjennomgått en viss behandling med over-Hamid Guls navn dukker rent faktisk opp 8 ganger i de 75 000 dokumentene. Den pakistanske etterretningstjenesten blir nevnt 180 ganger. Pastandene om aktiv pakistansk støtte til Taliban er ikke nye. Og det kan godt være noe i beskyldningene. Men det som fremkommer i de lekkede dokumentene utgjør ikke en bekreftelse på denne forbindelsen. De enkelstående rapportene er ikke mer sanne fordi de er hemmeligstempelt.

Nyttige idioter

Fremmede samfunn er som mysterier. Den manglende grunn-

kunnskapen gjør utlendinger sårbare for bevisst desinformasjon, eller tilbyvilje til å tro på ulike konspirasjonsteorier som måtte finnes i det samfunnet man kommer til.

I de første årene av krigen var det ikke uvanlig at afghanere ga opplysninger om at den og den var talibaner, med det resultat at en bombe neste dag falt på den utpektes hus.

Årsaken til beskyldningen kunne ikke gjerne være en privat

eieendomsvist som at noen hadde tilknytning til Taliban.

Det er liten tvil om at vestlige regjeringer forsøker å tegne et særskilt bilde av krigen i Afghanistan.

Slik sett er lekkasjene viktige korrektiver til den offisielle versjon.

Men lesningen av de hemmelige dokumentene krever også kyndighet – samt blankpussing av det journalistiske verktøyet kildekritikk.

MOTARBEIDERKVINNER: Regjeringen fører et kortsiktig mot kvinnelige grunderne med de nye reglene for utbytte i barnehager i drift, mener Hayres familiepolitiske talskvinne. Foto: SCANPIX

Svik mot private

Regjeringen foretar et smålig bakholdsangrep på private barnehager

Lørdag 31. juli utloper høringsfristen i saken om nytt finansieringssystem for barnehager. De rødgrønne vil innføre kraftige begrensninger på muligheten for å ta ut verdier av privat barnehagedrift. Motstanden mot forslaget har vært massiv. Politisk ledelse i departementet innrømmer selv at forslaget vil gjøre det vanskeligere å drive privat barnehage. Likevel står de rødgrønne fast på sitt. De private barnehagene skal få svi.

Linda Hofstad Helleland, Familiepolitisk talskvinne for Høyre

om kvalitet stakk de private barnehagene av med seieren. De rødgrønnes svar på denne viktige private innsettens er å gjøre det mindre attraktivt for private å drive barnehage. Det er nesten ikke til å tro.

Gründere

Forslaget er en håp mot private gründere som for eksempel Else-Marie Sandvoll, som har hjulpet regjeringen å nå målsætningen om full barnehagedekning. Til Vårt Land sier hun følgende: «Forslaget kan bety kroken på døren for meg. Slik jeg oppfatter reglene betyr det at dersom jeg skal selge barnehagen sitter jeg kun igjen med innskutt kapital, mens resten går til Stavanger kommune. Men det er jeg som har tatt risikoen, så det føles urettferdig. Det er ikke politikere som har gitt Norge full barnehagedekning. Det er kvinner som har turt å satse.»

Dramatisk

Høyre synes dette forslaget er et smålig bakholdsangrep på norske barnehager. Først har private aktører blitt invitert til å delta med viktig kunnskap, kompetanse og kapital. Deretter skal de tvinges til å godta tidligere betingelser. Uten løftet fra privat sektor hadde vi aldri klart å oppnå målet om full barnehagedekning, og dette er altså takken fra de rødgrønne.

Dersom regjeringen ikke snur i spørsmål om restriksjoner på barnehageutbytte og tilskotsbetaling ut tilskudd, vil konsekvensene være dramatiske. Grunnet forvirring og usikkerhet om politisk støtte vil private aktører sky barnehagesektoren.

PRIVATE BARNEHAGER

● Et nytt finansieringssystem for barnehager skal hindre at private selskaper utnyttes av de tilskudd barnehagen får fra stat, kommune og fordelebetaling. ● Høyre mener dette er et angrep på de private barnehagene.

Forslaget er merkelig med tanke på regjeringens mål om flere kvinnelige gründere. Nå fører de et kortsiktig mot nettopp de sektorene i samfunnet med flest kvinnelige gründere, nemlig helse og barnehage.

Blir ikke rik

Hele 27 milliarder kroner brukes på barnehager i dag. Skarve 100 millioner kroner tas ut i private utbytte. Tallene tals er klar. Vi du bli rik i en feil starter du ikke en barnehage. Regjeringen må forstå at private barnehager også har barmas beste som målsætning i den daglige driften. Å legge restriksjoner på utbyttebetalinger skader mer enn det gagnar. På grunn av initiativrike og scorete barnehager har vi i dag tilnærmet full barnehagedekning. Takken fra den rødgrønne regjeringen er en kald skulder.

Sosialistisk selvtilfredshet

Før vi tar helt av i høylysten til Arbeiderpartiet (med partnere) som de eneste som kan styre, slik Knut R. Andersen hevder, er det på sin plass å minne om at Norge på en del områder ikke er spesielt velstyt. Stadig flere stotes ut av arbeidslivet, og mer enn 7500 000 mennesker i arbeidsfôr alder lever av trygd. Det er kaos og økte ventetider på NAV. Demmed mister mange muligheten for å kunne tilbake til arbeidslivet, og mange får økonomiske problemer. Om lag 9000 flere har blitt fattige under denne regjering. Helsekøene har økt med 50 000, slik at over 250 000 mennesker venter på helsehjelp. Blant dem som opplever be-

tydelig økt ventetid for hjelp er rusavhengige. Ap ynder å sammenligne seg med en tidligere regjering. De snakker derimot ikke om at man for 2005 maktet å redusere helsekøene med ca. 70 000 – og kortet med ventetidene. Etter dette har produktiviteten falt i et stadig mer sentralstyrt sykehusfelt, og ligger nå svært meget lavere enn for eksempel Sveiger.

Med Ap i regjering har det blitt betydelig flere bostedsløse, og 6091 mennesker mangler et eget hjem. (økning med 600 i perioden 2005-2008, tall fra NIBR). Koen av barn som venter på fosterhjem har økt med 50 % på et år, og flere må vente i mer enn et år. (Ifølge BUFETAT, referert i Aftenposten 10.05.2010).

Dermed ikke sagt at alle problemer ville vært løst øyeblikkelig med en annen regjering. Men på mange felter som det er eksempler på. Med Ap i regjering har det blitt betydelig flere bostedsløse, og

svaret for, går det i gal retning. I stedet for å erkjenne at man også må ha med private for å tilby tjenester innen omsorg, sykehus og barnehager, skjønmales situasjonen. Det er oppsiktsvekkende at en regjering som har brukt så mange flere oljemilliarder enn det som er bærekraftig på lengre sikt, har oppnådd så svake resultater. Formekslige av problemer gir som kjent et svært dårlig utgangspunkt for å løse dem.